

kak zwuraznimy němski werb "lassen" ?

hyncrychtarlipsk2003

a) jmdn. / etw. hereinlassen, herauslassen, heranlassen, vorbeilassen

pušćić / pušćeć někoho / něšto: nutř p., won p., nimo p., p. někoho / něšto k někomu / něčemu, p. do něčeho / z něčeho

Pušć mje prošu nimo! Móžeće nas prošu nutř pušćić? Wón njepušći swojeho bratra ke komputerej. Wot napoť wosmich pušćeja hosći na žurlu.

b) jmdn. / etw. gehen lassen, entlassen, freilassen, herauslassen (Wasser, Luft u. ä.)

pušćić / pušćeć někoho / něšto: jateho z jastwa p., ryby ze saka p., kóčku z měcha p., powětr won p.

Z wojakow pušćeja kónc apryla a kónc oktobra. Kóždu nazymu pušćeja rybacy wodu z hatow. Džěći ptačka skónčnje pušćichu. Pušć mje prošu!

c) jmdn. / etw. fallen lassen, loslassen, Wasser einlassen / laufen lassen

pušćić / pušćeć někoho / něšto: z ruki pušćić, wodu pušćeć

Ze strachom je taler (z ruki) pušćila. Słyšu tola, zo w kupjeli něchtó wodu pušća. Pušć jeje ruku!

č) jmdn. / etw. an seiner Stelle belassen, liegen lassen, stehen lassen usw.

wostajić / wostajeć: ležo w., stejo w., wisajo w., sedžo w., tčacy w.

Wostaj knihu ležo! Mać je džěći w zahrodže sedžo wostajila. Nan je kófer doma stejo wostajil. Smy našeho/swojeho psa pola džěda a wowki wostajili.

ć) jmdn. / etw. sein lassen, auf sich beruhen lassen, in Ruhe lassen

wostajić / wostajeć někoho / něšto: wostajić na pokoj

Wostaj nó jeho, wón kózluka wjaza. Wostajtaj mje na pokoj! Derje, wostajmy to!

d) etw. geschehen lassen, erlauben, gestatten (permisiwny woznam, dowolnosť)

dać (p/ip) + datiw:

Daj jemu tola hić! Mać njeda džěcom telewiziju hladać. Nan daše džowce řećeć a sluchaše. Hubjene swědomje jemu wusnyć njeda.

Kedžbu: Daj moju ruku so twojeje wutroby dótknyć, a přewinješ wjace dyžli to.

e) etw. veranlassen, anregen, initiieren, verursachen (faktitiwny woznam, iniciatiwa)

dać (p/ip) + akuzatiw:

Młody hrabja chce robočanow dać kapałku natwarić. Knjez justiciar daše policiju jeho pytać. Burowka da pohonča konja hnydom wupřahnyć.

(H. Faska wobhladauje konstrukcije pod f) a g) jako formy kategorije genusa verbi a mjenuje je "indirektny aktiw" (H. Faške, Grammatik, str. 215-218; H. Faska, Pućnik, str. 82, 96) .

Přirunajće: Policija da hólca do jstwy zastupić. - **akuz.** = **faktitiwny woznam** (je jemu to kazała)

Policija da hólcej pytać. - **dat.** = **permisiwny woznam** (je jemu dowoliła, zo by něšto pytał)

Kedžbu: Wosebje we wobchadneje řeči wužiwa so we faktitiwnym woznamje město akuzatiwa tež datiw: Njedaj nas čakać! Njedaj nam čakać!

ě) "laß (ihn) doch ... !", Imperativ als Ausdruck der Gleichgültigkeit / Resignation / Zugeständnis

njech + indikativ werba w 3. wosobje:

Njech powěda. - Lass(t) ihn (sie) reden!

Njech tola dže. - Lass(t) ihn (sie) doch gehen!

Njech tola činja! - Lass(t) sie doch machen!

Spomjatkujće sej scěhowace wotwodženki! Tworće z nimi sady! Kedźbujće při tym na prawu rekciju!

jmdm. etwas hinterlassen - někomu něšto zawostajić / -jeć

etw. auslassen, übergehen - něšto wuwostajić / -jeć

Fett / Speck u. ä. auslassen - tuk / połc (ze)škrěć, wuškrěć

jmdm. etw. überlassen - někomu něšto přewostajić / -jeć

jmdn. / etw. verlassen - někoho / něšto wopušćić / -ćeć

sich auf jmdn. / etw. verlassen - spuščić / -ćeć so na někoho / něšto

jmdm. etw. erlassen - spuščić / -ćeć někomu něšto

nachlassen, sich verringern - popušćić / -ćeć, -ćować

jmdn. entlassen aus / von ... - puščić / -ćeć někoho z (džěła)

etw. zulassen, jmdm. etw. gestatten -- něšto dopušćić / -ćeć, někomu něšto dowolić / -leć

etw. nicht zulassen, verhindern - něčemu zadžěwać (*datiw!*), něšto njedowolić

(Haustier) zulassen, decken - připušćić / -ćeć kruwu, kobłu

etw. zerlassen, auflösen - něšto rozpuščić / -ćeć (butru, towarstwo)

Motor anlassen - motor puščić, (za)startować

Auto zulassen - awto zapisać (dać)

Zwučowanje

Přeložće scěhowace sady a kedźbujće wosebje na korektnu zwuraznjenje němskeho werba "lassen" !

Über die Grenze läßt man nur Reisende mit gültigem Paß. Laßt ihn doch mal ausreden! Das lasse ich mir nicht gefallen. Laß alles auf dem Tisch stehen, ich räume es später ab. Hilža läßt sich die Haare von Hańža schneiden. Nachdem der Film begonnen hatte, ließen sie niemanden mehr ein. Der Direktor ließ seinen Sekretär kommen. Der Direktor ließ seinen Sekretär eine Stunde warten. Der Direktor ließ seinen Sekretär eine Stunde früher gehen. Der Reifen läßt Luft. Laß doch die Leute reden, laß dich nicht stören! Der Erfinder wollte sich die neue Idee nicht ausreden lassen. Laß das bitte! Die Feuerwehr ließ den Verletzten mit einem Seil herab. Laß das sofort los! Laß das bloß nicht fallen! Wenn wir zum Mittagessen gehen, schließen wir immer ab, lassen den Schlüssel aber stecken. Die Diebe ließen das Auto einfach stehen. Das Wetter läßt sich von keinen Prognosen beeinflussen. Würdest du bitte das Wasser aus der Wanne lassen? Laß nur den Schrank dort stehen, er stört doch keinen. Die Journalisten wollten nicht von dem berühmten Gast ablassen. Wir wollen keine weiteren Auseinandersetzungen zulassen. Der Rechtsanwalt sagt: "Ich überlasse es ihnen, was sie ihrer Frau hinterlassen." Kann ich mich auf dich verlassen?